

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

Д.е.н., проф. Лоханова Н. О.

(підпис)

«___» травня 2019 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 6.030509 Облік і аудит

(шифр та найменування спеціальності)

за освітньою програмою Облік і аудит

(назва освітньої програми)

на тему: «Дебіторська заборгованість: організаційно-методичні аспекти обліку та контролю (на прикладі ТОВ «Ліманет»)»

Виконавець:

студентка 42 групи ОЕФ

Коцюбська Ольга Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н.,ст. викл.

(науковий ступінь, вчене звання)

Яцунська Олеся Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ	6
1.1. Сутність, класифікація та оцінка дебіторської заборгованості.....	6
1.2. Опис первинної документації при здійсненні операцій з дебіторами.....	15
1.3. Сучасна проблематика обліку дебіторської заборгованості.....	21
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА БАЗОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	27
2.1. Опис досліджуваного підприємства ТОВ «Ліманет» та аналіз його фінансового стану.....	27
2.2. Особливості діючої системи обліку дебіторської заборгованості на ТОВ «Ліманет»	33
2.3. Мета, завдання, джерела та основні напрями контролю розрахунків з дебіторами.....	39
2.4. Напрями вдосконалення системи обліку та внутрішнього контролю розрахунків з дебіторами на ТОВ» Ліманет».....	47
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ КОШТІВ У РОЗРАХУНКАХ ТОВ «ЛІМАНЕТ»	50
3.1. Аналіз динаміки складу та структури дебіторської та кредиторської заборгованості ТОВ «Ліманет».....	50
3.2. Аналіз ефективності використання коштів у розрахунках ТОВ «Ліманет».....	56
3.3. Рекомендації щодо поліпшення платіжної дисципліни на досліджуваному підприємстві.....	64
ВИСНОВКИ	70
Список використаних джерел	75
Додатки	80

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У процесі фінансово-господарської діяльності підприємства і організації вступають в різні види відносин з третіми особами, зокрема з покупцями – за продану ним готову продукцію чи товари, із замовниками – за надані їм послуги; з бюджетом та позабюджетними фондами; з банками; з власними та найманими працівниками; з різними юридичними і фізичними особами. У результаті цього у підприємства з'являється дебіторська заборгованість – це борги інших осіб по відношенню до підприємства, оцінені в грошовій формі.

У сучасних умовах ринкової економіки ризик несплати або несвоєчасної оплати рахунків збільшується, це власне і призводить до появи дебіторської заборгованості. Частина цієї заборгованості в процесі фінансово-господарської діяльності неминуча і повинна перебувати в рамках допустимих значень.

Все це вимагає дослідження дієвості бухгалтерського обліку і контролю за дотриманням платіжної дисципліни економічними агентами, причин незабезпечення ними своєчасних і повних розрахунків.

Важливим аспектом у діяльності будь-якого підприємства є не тільки правильно сформована організація обліку розрахунків із дебіторами, а й ефективне управління дебіторською заборгованістю.

Проблемам розвитку теорії і практики бухгалтерського обліку, контролю та аналізу дебіторської заборгованості та розрахунків з дебіторами присвячено низку праць вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема П. Й. Атамаса, М. Д. Білика, Ф. Ф. Бутинця, І. Буфатіної, Ю. А. Вериги, Н. І. Верхоглядової, І. А. Волкової, Т. В. Головка, С. Ф. Голова, Н. В. Гудзь, В. І. Єфіменко, Ю. Г. Кім, В. М. Костюченко, М. В. Кужельного, Ю. Я. Литвина, О. В. Лишиленко, В. Г. Лінника, Л. Г. Ловинської, Н. О. Лоханової, Г. О. Москалюк, Г. В. Нашкерської, В. К. Орлової, І. Б. Садовської, В. В. Сопко, Л. К. Сук, Н. М. Ткаченко, Є. Ю. Шара та ін.

Мета й завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є обґрунтування теоретичних та організаційно-методичних положень, ознайомлення з практикою обліку та контролю розрахунків з дебіторами, а також формулювання практичних рекомендацій щодо удосконалення систем обліку та контролю на досліджуваному підприємстві.

Відповідно до поставленої мети у роботі вирішено ряд завдань:

- розкрити методичні засади, нормативно-правову базу та інші теоретичні основи обліку розрахунків з дебіторами в Україні;
- ознайомитись з особливостями господарської діяльності досліджуваного підприємства та провести аналіз його фінансового стану;
- проаналізувати динаміку складу та структури дебіторської та кредиторської заборгованості ТОВ «Ліманет»;
- провести аналіз ефективності використання коштів у розрахунках з дебіторами та кредиторами на досліджуваному підприємстві;
- дослідити діючу практику обліку розрахунків з дебіторами на ТОВ «Ліманет»;
- надати практичні рекомендації з удосконалення системи обліку підприємства на підставі проведеного дослідження;
- розглянути організаційно-методичні аспекти контролю розрахунків з дебіторами;
- оцінити систему внутрішнього контролю досліджуваного підприємства та надати рекомендації з її удосконалення.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження у роботі є облікові процедури відображення господарських операцій щодо дебіторської заборгованості та розрахунків з дебіторами.

Предметом дослідження є теоретичні основи, методика та практика бухгалтерського обліку, контролю та аналізу розрахунків з дебіторами на досліджуваному підприємстві.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є системний підхід до вивчення явищ і процесів господарської діяльності. Його застосування стало фундаментом проведеного дослідження і дало можливість досягти обґрунтованих висновків з питань, поставлених у даній кваліфікаційній роботі.

Для досягнення мети кваліфікаційної роботи в процесі дослідження застосовувався комплекс загальнонаукових методів. Були використані методи індукції, дедукції – при дослідженні теоретичних питань бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості; аналізу і синтезу – для виявлення спільних та відмінних рис у наукових підходах до обліку й оподаткування розрахунків з дебіторами; спостереження та порівняння – для визначення стану обліку господарських операцій ТОВ «Ліманет»; статистичні методи – для виявлення основних тенденцій розвитку досліджуваного підприємства; абстрактно-логічний метод і метод причинно-наслідкового зв'язку, а також метод аналогії – для удосконалення методики бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю; аналіз коефіцієнтів та прийом порівняння – для виявлення критеріїв ефективності управління дебіторською та кредиторською заборгованістю й формулювання рекомендацій, впровадження яких дозволить поліпшити платоспроможність досліджуваного підприємства.

Інформаційна база дослідження – це законодавчі та нормативні документи України, праці вітчизняних і закордонних вчених з питань обліку, контролю, аналізу дебіторської заборгованості і розрахунків з дебіторами, спеціалізовані періодичні видання, навчальні посібники, а також ресурси всесвітньої мережі Інтернет. Практичну інформацію для дослідження нами було отримано безпосередньо на досліджуваному підприємстві ТОВ «Ліманет», зокрема використовувались установчі документи, накази керівництва, службові записки, первинні документи, реєстри синтетичного та аналітичного обліку, форми фінансової, податкової і статистичної звітності тощо.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дипломного дослідження теоретичних та практичних питань обліку, контролю та аналізу дебіторської заборгованості та розрахунків з дебіторами можна зробити такі загальні висновки.

1. Сьогодні найскладнішим питанням є управління та обліку дебіторською заборгованістю підприємства, що пов'язано з проблемою неплатежів, особливо в умовах світової фінансової кризи. Підприємства в таких умовах намагаються здійснювати контроль за наявними дебіторськими заборгованостями, забуваючи про власні борги перед контрагентами. На нашу думку, це зумовлено майновою відповідальністю за договорами з контрагентами або взагалі відсутністю таких договорів, або існування їх в усній формі. Саме ці обставини дають змогу підприємствам ухилятися від розрахунків з контрагентами. Отже, саме в таких умовах зростає необхідність раціонально побудованої системи обліку дебіторської заборгованості.

Економічне становище, що склалося в Україні, зумовлює потребу у радикальних і реальних заходах, які дадуть можливість забезпечити управління розрахунками на принципах оптимізації інтересів підприємств-партнерів. Існуюча методика управління дебіторською заборгованістю спроможна заздалегідь сигналізувати про напрямок змін у фінансовому стані підприємства, застерегти будь-який розмір дебіторської заборгованості від інфляції, а тому може бути використана на підприємствах різних форм власності.

2. У роботі проведено аналіз визначень сутності поняття «дебіторська заборгованість» у спеціальній економічній літературі, який показав відсутність єдиного його визначення різними авторами. Встановлено, що класифікують дебіторську заборгованість, беручи за основу такі основні критерії, як строк погашення та зв'язок з нормальним операційним циклом, об'єкти, відносно до яких виникла дебіторська заборгованість, своєчасність погашення.

3. Несвоєчасне погашення дебіторської заборгованості призводить до платіжної кризи. Для погашення своїх боргів підприємства повинні перетворювати

свої високоліквідні активи в грошові кошти чи знаходити інші можливі способи покриття заборгованості, інакше їм може загрожувати банкрутство. У великій сумі дебіторська заборгованість впливає на фінансовий стан підприємства і заважає йому вести нормальну роботу. Тому у роботі було розглянуто сучасну проблематику в сфері обліку дебіторської заборгованості і окреслено деякі рекомендації щодо вдосконалення обліку дебіторської заборгованості на думку різних авторів-науковців.

4. Дослідження практики обліку, внутрішнього контролю та аналізу дебіторської заборгованості і розрахунків з дебіторами було здійснено на базі облікової інформації ТОВ «Ліманет» – офіційного оператора в Одеській області, що функціонує у сфері зв'язку та інформатизації і надає такі послуги:

- надання доступу до мережі Інтернет;
- надання мережі передачі даних підприємствам (виділені канали зв'язку);
- реалізація систем відеоспостереження;
- надання інформаційної підтримки;
- надання послуги хостингу.

ТОВ «Ліманет» знаходиться на загальній системі оподаткування, відноситься до суб'єктів малого підприємництва та здійснює бухгалтерський облік згідно діючого законодавства та затвердженого Наказу про облікову політику.

Ведення обліку на підприємстві здійснює бухгалтерська служба на чолі з головним бухгалтером, який підпорядковується директорові. Головному бухгалтерові, в свою чергу, ще підпорядковано 2 бухгалтера. Бухгалтерський облік на ТОВ «Ліманет» автоматизовано за допомогою програмного продукту 1С Бухгалтерія для України (редакція 2,0) та М.Е.Дос.

5. У роботі було проведено аналіз фінансового стану досліджуваного підприємства і встановлено, що фінансова стійкість ТОВ «Ліманет» незначним чином знизилась. Про це свідчить динаміка таких показників як коефіцієнт автономії та коефіцієнт маневреності власного капіталу. Коефіцієнт автономії знизився з 0,68 до 0,67, а коефіцієнт маневреності власного капіталу знизився з 0,13 до 0,05. Це означає, що станом на кінець 2015 року 13% власного капіталу було

вкладено у запаси та інші види оборотних активів, а станом на кінець 2017 року вже тільки 5%.

Зазначимо, що зростання обсягів ділової активності, нажаль, супроводжується зниженням показників прибутковості досліджуваного підприємства. Рентабельність продажів, що розрахована за фінансовим результатом від основної операційної діяльності, знизилась з 15,4% до 0%.

6. Результати розрахунків свідчать, що дебіторська заборгованість ТОВ «Ліманет» протягом 2015-2017 років зросла у 3,3 рази. При цьому, найбільшу питому вагу у складі загальної дебіторської заборгованості товариства займає дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги. Її питома вага зросла з 34,8% до 66,7%. Натомість питома вага іншої поточної дебіторської заборгованості знизилась з 65,2% до 32,7%. Зазначені тенденції щодо переважання питомої ваги дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги у структурі сукупної дебіторської заборгованості станом на кінець 2017 року порівняно з 2015 роком, сприймаються нами як позитивні. Вважаємо, що з позиції контрольованості та інкасації дебіторської заборгованості у готівку, більш прийнятним є кошти дебіторів, які мають розрахуватися із управлінським персоналом ТОВ «Ліманет» за надані послуги щодо доступу до мережі Internet, аніж інкасація ПДВ за авансами та інші складові іншої поточної дебіторської заборгованості.

Динаміка сукупної кредиторської заборгованості ТОВ «Ліманет» свідчить, що цей показник зріс на 45,6%. У структурі сукупної кредиторської заборгованості досліджуваного підприємства, кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги зросла з 17,2% до 31,8%.

7. Аналіз даних показує, що поступово період обороту дебіторської заборгованості на ТОВ «Ліманет» зростає і у 2017 році він перевищив період обороту кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги. Така ситуація (якщо не здійснити відповідних управлінських рішень) призведе до зниження готівки в обороті підприємства.

На нашу думку, з метою поліпшення стану платоспроможності ТОВ «Ліманет», актуальним для підприємства буде використання такого виду

знижки як «зростання знижки за умови зростання обсягів продажу». Така розрахункова схема базується на достатньо простому для контролю показнику як маржинальний дохід й розробляти систему знижок зможе маркетолог й контролювати обсяги дебіторської заборгованості на стадії їх виникнення.

8. Окрему увагу при дослідженні було надано вивченню особливостей внутрішнього контролю розрахунків з дебіторами, зокрема розкрито мету, завдання, джерела та методику перевірки з урахуванням особливостей роботи ТОВ «Ліманет».

На підставі проведеного тестування діючої системи бухгалтерського обліку на досліджуваному підприємстві ТОВ «Ліманет» та системи внутрішнього контролю дебіторської заборгованості було встановлено, що в цілому облік на підприємстві відповідає нормативним вимогам, зокрема П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість». До того ж слід відмітити добре організований документооборот на підприємстві шляхом затвердження Графіку документообороту, що сприяє вчасному, повному документуванню господарських операцій, прискоренню обміну інформацією, яка необхідна управлінському персоналу для прийняття оперативних рішень у процесі ведення господарської діяльності, підвищенню ефективності роботи облікового персоналу в цілому.

Однак результати тестування системи внутрішнього контролю свідчать про недостатньо ефективний внутрішній контроль, оскільки наявні певні недоліки та помилки в обліку дебіторської заборгованості. Тому було у роботі детально вивчено діючу на ТОВ «Ліманет» систему обліку та контролю дебіторської заборгованості і сформовано певні недоліки і рекомендації по їх усуненню.

а) Інвентаризації, у тому числі розрахунків з дебіторами, проводять 1 раз у 2 роки, а це є порушенням законодавчих вимоги щодо обов'язкового проведення інвентаризації перед складанням річної звітності. Тому керівництву слід переглянути дане питання та проводити інвентаризацію розрахунків перед складанням річної фінансової звітності до дати балансу в період, що передбачений п. 10 Положення № 879, а саме трьох місяців.

б) На ТОВ «Ліманет» внутрішній контроль системно не впроваджено, адже:

- відповідальний за внутрішній контроль, зі слів головного бухгалтера, директор підприємства, який часто відсутній (у службових відрядженнях);

- не проводиться аналіз господарської діяльності.

Тому необхідно продумати і налагодити систему внутрішнього контролю на підприємстві, можливо шляхом делегування повноважень внутрішньому контролеру (аудитору), розробки відповідних форм документів для проведення поточного контролю, посилення аналітичних функцій управління, у тому числі дебіторською заборгованістю тощо.

в) Наказ про облікову політику на досліджуваному підприємстві дещо застарілий, оскільки датований 2015 роком, а відтак містить застарілі норми, вже неактуальні згідно діючого законодавства. Тому головному бухгалтеру слід оновити положення облікової політики. До того, на нашу думку, його слід розширити, у тому числі щодо дебіторської заборгованості та розрахунків з дебіторами, оскільки старий Наказ про облікову політику містить лише одне речення з цього приводу. Так, слід розкрити таку інформацію про періодичність та об'єкти проведення інвентаризації, про метод обчислення резерву сумнівних боргів тощо.

г) Діючий Наказ про облікову політику передбачає відсутність резерву сумнівних боргів, однак фактично такий резерв створюється, і це є позитивним моментом. Однак необхідно привести у відповідність положення облікової політики і прописати правила його створення для ТОВ «Ліманет» з урахуванням специфіки його господарської діяльності та інших факторів.

д) У роботі було доведено, що в бухгалтерії підприємства невірно використовується 949 рахунок для обліку витрат на створення РСД. Слід виправити таку неточність, адже Інструкцією № 291 для цих цілей передбачено спеціальний рахунок 944 «Сумнівні та безнадійні борги».

Отже, вважаємо, що вищеперераховані заходи значно підвищать ефективність обліку та внутрішнього контролю розрахунків з дебіторами на ТОВ «Ліманет», що в кінцевому випадку позитивно вплине на всю систему управління підприємством.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Атамас П. Й., Ковальова К. О. Особливості обліку розрахунків з дебіторами за П(С)БО 10. Інфраструктура ринку. 2018. Випуск 15. С. 174-179.
2. Безверхий К. В., Бочуля Т. В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні : монографія. К. : Центр учб. літ., 2014. 184 с.
3. Белова І. М., Дідоренко Т. В. Організація внутрішнього контролю діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу. Молодий вчений. 2018. № 6. С. 369-375.
4. Белозерцев В. С. Управління дебіторською заборгованістю підприємств оптової торгівлі: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.04. Дніпропетровськ, 2013. 20 с.
5. Волчек Р. М., Москалюк Г. О. Особливості відображення дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги у фінансовій звітності за справедливою вартістю. Тези доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції «Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції». Одеса: ОНЕУ, 2017. С. 29-31.
6. Гангал Л. С. Основні проблеми та шляхи вдосконалення обліку дебіторської заборгованості. URL: http://www.rusnauka.com/18_EN_2009/Economics/48184.doc.htm. (дата звернення: 19.03.2019).
7. Ганусич В. О., Гурська І. В. Облік дебіторської заборгованості: управлінський та організаційний аспекти. Науковий вісник Ужгородського університет. 2016. URL: http://www.visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/images/pubs/47/1/47_73.pdf. (дата звернення: 18.04.2019).
8. Герман Я. Ю. Облік дебіторської заборгованості: вітчизняний і зарубіжний досвід. Донецьк: Дон НУЕТ. 2013. С. 21-26.
9. Горбачова О.М. Облік та аналіз дебіторської заборгованості: проблеми та шляхи їх вирішення. Бухгалтерія. 2009. № 1. URL: <http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/EPsAE/article/tview/4346>. (дата звернення: 17.03.2018).
10. Гринчук А. Л. Особливості обліку дебіторської заборгованості на підприємстві. Управління розвитком. 2013. № 3. С. 54-55.

11. Економічний аналіз: Навч. посібник. За ред. Волкової Н. А. Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2015. 310 с.
12. Закревська О. Ю. Облік і контроль поточної дебіторської заборгованості підприємств торгівлі: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.09. Київ, 2018. 21 с.
13. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ МФУ № 291 від 30.11.1999. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0919-04>. (дата звернення: 10.12.2018).
14. Карамзіна Н. В. Облікове забезпечення дебіторської заборгованості: проблеми та шляхи його вирішення. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2018. Випуск 14, Т.1. С. 175-181.
15. Кияшко О. М. Актуальність організації обліку дебіторської заборгованості в управлінні підприємством. International Journal of Innovative Technologies in Economy. 2018. № 3(15). С. 43-48.
16. Контроль і ревізія : конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» та спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної і заочної форм навчання / уклад. І. М. Ткачук. Луцьк : Луцький НТУ, 2016. 36 с.
17. Копанчук К. В. Внутрішній контроль розрахунків з покупцями та замовниками. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 2017. URL: <https://www.sworld.com.ua/konferu5/44.pdf>. (дата звернення: 12.03.2019).
18. Корінько М. Д. Внутрішньогосподарський контроль господарської діяльності підприємства. К. : Вища школа, 2007. 357 с.
19. Котляр М. Г. Відображення в обліку дебіторської заборгованості, її аналіз та аудит Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту: теорія, методологія, організація: збірник тез доповідей учасників XVI Всеукраїнської наукової студентської конференції. 2018. С. 54-63.
20. Куць Т. В., Вакуленко В. М. Засади формування облікової політики щодо дебіторської заборгованості. Молодий вчений. 2019. № 2 (66). С. 633-636.

21. Лісіца Т. Безнадійна заборгованість. Вісник. Офіційно про податки. 2018. № 9 (961). URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100007347-beznadiyna-zaborgovanist>. (дата звернення: 11.04.2019).
22. Мазуренко В. О. Вдосконалення функцій управління дебіторською заборгованістю. Молодий вчений. 2018. № 9 (61). С. 498-500.
23. Москалюк Г. О. Система внутрішнього контролю дебіторської та кредиторської заборгованості: напрями удосконалення і розвитку. Ефективна економіка. 2013. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1899>. (дата звернення: 08.02.2019).
24. Наумова Т. А., Бойченко Н. В., Нестеренко І. В. Методичні аспекти внутрішнього контролю дебіторської заборгованості торговельних підприємств. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг: зб. наук. пр. У 2-х ч. Ч.1. 2013. Вип. 1 (17). С. 39-46.
25. Неживенко А. П. Методика обліку дебіторської заборгованості і основні напрями її вдосконалення. Вісник ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. Сер.: Економічні науки. 2013. № 7. С. 165-170.
26. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємств оптової торгівлі : монографія / Н. С. Акімова, О. В. Топоркова, Т. О. Євлаш, О. О. Говоруха. Харків : ХДУХТ, 2016. 293 с.
27. Оборотні активи за видами економічної діяльності станом на 31 грудня 2017 року / Міністерство статистики України. URL: https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2013/fin/oaktuvu/oa_ed/oa_ed_u/oa_ed_3_15_u.htm. (дата звернення: 19.03.2019).
28. Первинні документи в бухгалтерському обліку. Головбух. 2018. URL: <https://www.golovbukh.ua/article/7052-pervinn-dokumenty-v-buhgalterskomu-oblku>. Назва з екрану. (дата звернення: 08.12.2018).
29. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ МФУ № 291 від 30.11.1999. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>. (дата звернення: 18.12.2018).

30. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page3>. (дата звернення: 21.11.2018).
31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Основні засоби»: Наказ МФУ від 08.10.99 № 237. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>. (дата звернення: 11.01.2019).
32. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» Наказ МФУ від 25.02.2000. № 39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00> (дата звернення: 25.01.2019).
33. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ МФУ від 24.05.1995 № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>. (дата звернення: 21.01.2019).
34. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ МФУ від 02.09.2014 № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>. (дата звернення: 11.12.2018).
35. Порядок бухгалтерського обліку окремих активів та зобов'язань бюджетних установ та внесення змін до деяких нормативно-правових актів із бухгалтерського обліку бюджетних установ: Наказ МФУ № 372 від 02.04.2014. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0426-14>.
36. Порядок подання телерадіоорганізаціями та провайдерами програмної послуги інформації про структуру власності та відповідних форм документів телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги: Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення 21.01.2016 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0251-16> (дата звернення: 02.05.2019).
37. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. (дата звернення: 15.02.2019).
38. Про затвердження форми Звіту про використання коштів, виданих на відрядження або під звіт, та Порядку його складання: Наказ МФУ від 28.09.2015

р. № 841. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1248-15>. (дата звернення: 10.04.2019).

39. Фінансовий облік : конспект лекцій / укладачі: М. Ю. Абрамчук, Ю. Г. Гуменна, І. В. Тютюнник, П. М. Рубанов. Суми : Сумський державний університет, 2018. 395 с.
40. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: підручник / М. Ф. Огійчук, Л. О. Сколотій, М. І. Беленкова та ін.: за ред. проф. М. Ф. Огійчука. 7-е вид., перероб. і допов. К.: Алерта, 2016. 1040 с.
41. Як організувати документообіг із контрагентами. Головбух. 2017. URL: <https://www.golovbukh.ua/article/6996-yak-organzuvati-dokumentoobg-z-kontragentami>. Назва з екрану. (дата звернення: 18.01.2019).
42. Якимашенко В. Операції із сумнівною та безнадійною заборгованістю. Практичне керівництво Бібліотека Баланс. 2016. № 3. С. 17-19.
43. Якубенко Ю. Л., Треніна Ю. М. Проблеми обліку розрахунків з дебіторами та пошук шляхів їх вирішення. Економіка і суспільство. 2017. Випуск № 12. С. 727-729.
44. Яременко Л. М. Особливості обліку дебіторської заборгованості на вітчизняних підприємствах. Економічний вісник університету: збірник наукових праць учених та аспірантів. 2016. Вип. 29/2. С. 343-347.

ДОДАТКИ